Anul al 56-lea
10 Pagini
EXEMPLARUL { In România 3 lei
In străinătate 6 lei
Nr. 258 Miercuri 20 Septembrie 1939
10 Pagini
P I I I I
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750
pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport
cu tariful poștal
și valuta

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Căsătoriile mixte

Ziarele au publicat hotărîrea clară a guvernului grec de a interzice în mod categoric ofițerilor activi de a se căsători cu femei din alt neam ori din altă rasă, sub sancțiunea înlăturării din oștire a celor ce nu țin seama de această prevedere a guvernului.

Și la noi s'a luat această dispozițiune, nu numai în ce privește corpul ofițeresc ci și cel diplomatic, așa cum s'a procedat de altfel în mai toate statele europene.

In acest domeniu al realităților pozitive, evenimentele ne-au dat satisfacția de a confirma pe deplin obiectivele luptei noastre clar văzătoare.

Și în această problemă a căsătoriilor mixte, am arătat că nu trebue să ne facem iluzia de a vedea înscăunată pe veci o pace eternă între popoare și că un elementar simț de prevedere ne îndeamnă să ne gândim mult înainte la tot ce ar dăuna apărarea legitimă a țării și neamului nostru.

Au trecut mulți ani de când într'o conferință ținută la Cluj, directorul nostru a expus pe larg punctul de vedere repetat de atâtea ori în scris cu privire la necesitatea de a stăvili pericolul căsătoriilor mixte.

Acordând sentimentelor indiscutabila lor putere, subliniind cu omenească înțelegere toată îngăduința pe care fiecare trebue s'o avem față de acele legături trainice și firești ce stau la baza dragostei, a dragostei vechi de când e lumea și tot ca ea de eternă, am scrutat și cealaltă față a problemei, în lumina unor fapte cari duceau direct la concluzia adoptată mai târziu de legile țării: căsătoriile mixte nu mai pot fi admise pentru cei cari au răspunderea unei părți din apărarea intereselor superioare ale unui neam.

Ar fi din partea noastră o ingratitudine să uităm că multe legături de familie au contribuit să lămurească în Occident dreptatea revendicărilor și aspirațiilor neamului nostru; dar această manifestare de recunoștință nu știrbește cu nimic principiul, recunoscut azi valabil pretutindeni, că numai comunitatea de sânge, de neam și de lege, creiază acea solidaritate națională mai necesară astăzi de cât oricând.

Dacă n'ar fi decât această unitate trainică, indisolubilă, ce leagă pe toți fiii neamului, de pământul, de tradițiile, de limba, de religia strămoșilor lor, ea singură ar fi suficientă să ne determine să evităm ca o influență străină să vină să slăbească potențialul sufletesc ce stă la baza dragostei de țară.

Dar, peste această comoară sufletească fără prezența căreia, Istoria ne-o dovedește, neamurile sunt supuse fărâmițării, dezagregării, stă concepția modernă a apărării naționale, dată în grija tuturor cetățenilor, de orice vârstă și de orice sex.

Civilii constituesc un element activ al apărării naționale și legi speciale precizează contribuția femeilor la efortul comun al unei țări în apărare.

Acest amănunt al tehnicei moderne impune necesitatea ca sprijinul efectiv, material și sufletesc, să pornească din spiritul solidarității de neam, cea mai puternică armă, în toate timpurile, dar mai ales astăzi, solidaritate care n'ar fi fost perfectă dacă am fi continuat să admitem căsătoriile mixte, cari în cazul cel mai bun constitue o diminuare a dârzeniei naționale, iar în celelalte cazuri constitue o influență nefastă pe care țările au experimentat-o în mod dureros de amar.

Spirit şi tehnică

(Gânduri pentru tineretul românesc)

de N. I. HERESCU
Profesor la Universitatea
din București

II

> *„Noi nu credem că viața are o singură latură, că numai partea materială este aceia care domină"...*
>
> CAROL II R.

Știu foarte bine că adversarii gândirii și artei clasice aduc clasicismului două mari capete de acuzare: greutatea lui și lipsa lui de interes practic imediat. Aceste două scăderi sunt însă în realitate două prețioase însușiri. Insușiri esențiale pentru o bună educație a tineretului; însușiri de neînlocuit dacă vrem să lecuim ruperea de echilibru dintre cultură și civilizație, dintre spirit și tehnică.

GREUTATEA, mai întâi, este tot așa de folositoare spiritului omenesc pe cât sunt de folositoare cursele cu obstacole pentru caii de rasă. Sforțarea intelectuală, mintea silită să facă eforturi, obiceiul de a învinge piedicile, — în două cuvinte: disciplina greutății, constitue cel mai bun principiu formativ, cel mai sigur metod de educație, în înțelesul mare al cuvântului. Firește că, de când domnește graba generală, acest principiu a fost părăsit și înlocuit cu acela al ușurinței.

Astăzi „toată lumea tinde să citească numai ceeace toată lumea ar fi putut scrie". A cere cititorului să-și încordeze mintea și să nu ajungă la întreaga pătrundere a unei opere, decât cu prețul unei sforțări; a-i pretinde, din pasiv cum înțelege să fie, să devină activ; să fie, citind, pe jumătate creiator el însuși, ar fi să jignești obiceiul de astăzi, care a întronat lenevia și mediocritatea inteligenții.

Arta de a citi pe îndelete cu răbdare și cu devotament, a devenit astfel tot mai rară. Cititul este privit, tot mai mult, ca o pierdere de vreme și nu ca o ocupație serioasă; ca o ușoară distracție și nu ca o plăcere superioară.

Trebue să învățăm din nou a citi. Ințelegerea cugetării înalte, gustul pentru frumos și gustul pur și simplu nu se dobândesc fără strădanie. Cărțile bune nu se lasă cucerite dacă nu revii asu-

(Continuare in pag. 2-a)

Fuehrerul pe frontul de Est, inspectând bucătăria de campanie în timpul mesei soldaților

ATITUDINEA ROMÂNIEI

Din prima zi a izbucnirii războiului, România, credincioasă politicei ei constante, idealului ei de pace și de bună înțelegere, și-a fixat atitudinea fără echivoc, în mod loial și sincer. Această atitudine de strictă neutralitate n'a însemnat pentru ea o hotărâre oportunistă.

Ea era o consecință logică, firească și conformă cu interesele țărei, a unei politici liniștite, lipsită de orice gând de agresiune înpotriva cuiva și însuflețită de un singur și permanent imperativ: apărarea fruntariilor țărei.

Insuccesul politicei de înțelegere în slujba căreia România a pus toate sforțările ei binevoitoare, n'a descurajat spiritul conducător al politicei românești și al tendințelor ei nestrămutate.

Tragedia la care asistăm astăzi nu ne-a lăsat, omenește vorbind, indiferenți. Sângele care curge, durerile atâtor milioane de oameni au întristat profund opinia publică românească.

Cu atât mai mult însă, în aceste momente tragice, se cuvine să păstrăm în această parte a Europei un colț de pace, un izvor de înprospătare a ideilor pașnice care, mai curând sau mai târziu, vor trebui să triumfe și să asigure omenirei liniștea de care are nevoe pentru binele tuturor.

Această hotărâre a noastră corespunde de altfel cu interesul tutulor, neutralitatea României fiind corectă și loială față de toată lumea.

Această neutralitate, în strictele ei limite stabilite prin convenția dela Haga, cu dorința sinceră și deseori afirmată de a întreține bune relațiuni cu toți vecinii noștri, o vom păstra și o vom asigura țărei noastre în cuprinsul întreg al fruntariilor ei definitiv așezate.

Această neutralitate îngădue sentimentelor noastre umanitare să fim primitori față de cei năpăstuiți azi de soartă, să le acordăm, cu respectul prevederilor legei internaționale, generozitatea unei ospitalități umane, atât de conformă cu tradiția poporului român și cu bunătatea lui sufletească.

Dar tocmai fiindcă țara e hotărâtă să păstreze o strictă și loială neutralitate și să stea de strajă la fruntariile ei, se cuvine să păstrăm în acelaș timp tot calmul, să ne dăm toate silințele, fiecare în câmpul lui de activitate, ca munca națională să nu slăbească și disciplina și ordinea să nu fie tulburate. Este, în acest tragic ceas, un comandament suprem, este sprijinul pe care trebue să-l dăm țării și politicei ei, este o dovadă de solidaritate națională, care constitue laolaltă forța morală a țărei și temeiul însuși al neutralității noastre.

Cum motivează Rusia

intrarea armatelor ei pe teritoriul polon

Textul notei remisă ambasadorului Poloniei la Moscova

Moscova, 17 (Rador). — Iată textul transmis de agenția „Tass", al notei pe care guvernul Uniunii Sovietelor l-a remis ambasadorului Poloniei la Moscova, în dimineața zilei de 17 Septembrie:

„Războiul germano-polon a pus în evidență neviabilitatea internă a statului polon. In cursul a 18 zile de operațiuni Polonia a pierdut toate zonele industriale și toate centrele sale culturale. Varșovia a încetat de a exista drept capitală. Guvernul din Varșovia s'a desagregat și nu mai dă nici un semn de viață. Aceasta înseamnă că statul polon și guvernul său au încetat efectiv să mai existe. Prin aceasta, tratatele care existau între URSS și Polonia și-au pierdut validitatea.

Părăsită în voia soartei și lipsită de conducători, Polonia s'a transformat într'un teatru deschis tuturor întâmplărilor și surprizelor carc pot creia o amenințare pentru URSS.

In consecință, guvernul URSS, care a păstrat până acum neutralitatea, nu o mai poate păstra în prezența acestor evenimente.

Deasemeni, guvernul sovietic nu mai poate rămâne nepăsător în fața faptului că ucrainienii și rușii albi, cu cari este înrudit prin sânge și rasă, rămân fără protecție.

In prezența acestei situații, guvernul sovietic a dat ordin înaltului comandament al armatei roșii să ordone trupelor de a trece frontiera și de a lua sub protecția lor viața și bunurile populației din Ucraina occidentală și din Rusia Albă occidentală.

In acelaș timp, URSS are intenția de a lua toate măsurile pentru a libera poporul polon de un războiu nenorocit în care a fost aruncat de conducători nesocotiți și de a-i da posibilitatea să reia o viață pașnică".

Comunicarea remisă de d. Molotov, ministrului României la Moscova

Moscova, 17 (Rador). — Duminică la ora 9, d. Molotov, președintele consiliului comisarilor poporului și comisar al poporului pentru afacerile străine, a remis d-lui N. Dianu ministrul României la Moscova, următoarea comunicare:

DOMNULE MINISTRU,

Transmițându-vă nota aci alăturată a guvernului U. R. S. S. din 17 Septembrie anul curent adresată pe numele ambasadorului Poloniei la Moscova, am onoarea a vă declara, în urma ordinului guvernului, că Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice va duce o politică de neutralitate în relațiunile dintre U. R. S. S. și România.

Primiți, domnule ministru, asigurarea perfectei mele considerațiuni.

Comisarul poporului pentru
afacerile etxerne al U.R.S.S.
MOLOTOV
17 Septembrie 1939.

*

Moscova, 17 (Rador). — O comunicare identică cu cea adresată ministrului României la Moscova în legătură cu atitudinea de neutralitate a Uniunii Sovietelor, a fost adresată de d. Molotov și reprezentanților diplomatici ai următoarelor state: Germania, Italia, Anglia, Franța, Iran, China, Japonia, Afganistan, Statele Unite, Turcia, Irlanda, Bulgaria, Grecia, Letonia, Danemarca, Estonia.

Cum e comentată

intrarea trupelor sovietice pe teritoriul polon

LA PARIS

Paris, 17 (Rador).— **Agenția „Havas" transmite:**

Intrarea trupelor sovietice pe teritoriul polon n'a provocat la Paris o surprindere reală.

Se știa de mai multe zile că măsuri de mobilizare au fost hotărîte la Moscova și că efectivele erau strânse în apropierea frontierei polone.

Deocamdată înaintarea trupelor sovietice în teritoriul polon nu este cunoscută decât din informații germane și numai o confirmare oficială și directă ar putea îngădui să se înțeleagă sensul exact al evenimentelor.

Cercurile bine informate sunt extrem de rezervate. Nimic nu dovedește, în adevăr, cu toate sforțările făcute de propaganda germană, că inițiativa sovietică a fost luată de acord cu Reichul. Rușii afirmă că scopul lor este limitat și că, cu toată acțiunea militară, ei înțeleg să rămână neutri în conflictul internațional.

Nimic nu dovedește, deasemeni, că inițiativa Moscovei ar avea caracterul unei intrări în războiu a Uniunii Sovietelor alături de Germania. In această privință, deosebirea foarte netă care există între interpretările Berlinului și Moscovei, este caracteristică.

Situația operațiilor militare pe frontul oriental

Intervenția armată a Rusiei Sovietice

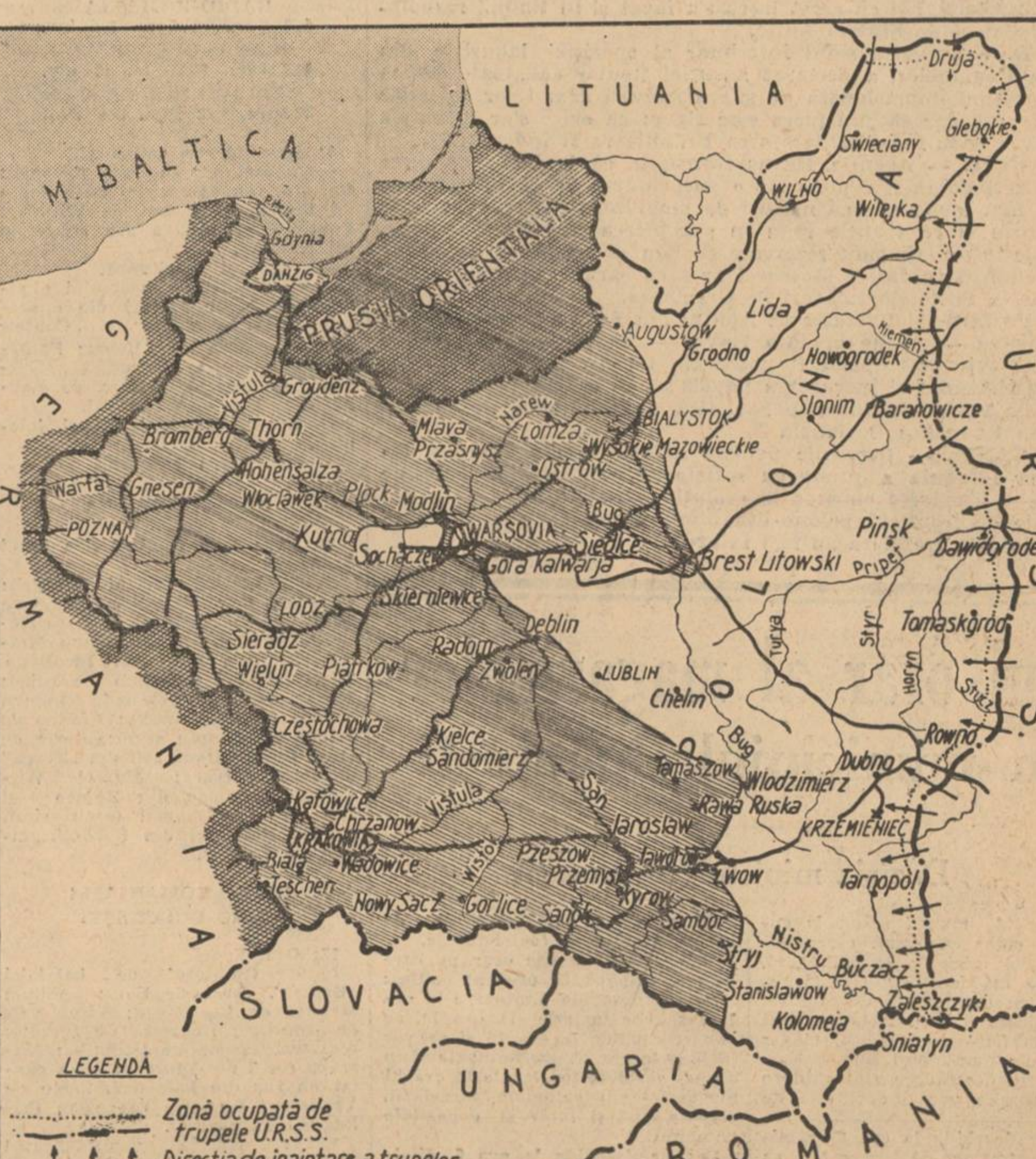

Situația aproximativă pe teatrul de operații germano-polone, în ziua de 17 c. La Est zona frontierii Poloniei în care au pătruns trupele sovietice

Scopul vizitei d-lui Saracioglu la Moscova

Ankara, 17 (Telegraph Orient). — **In legătură cu vizita la Moscova, pe care ministrul de externe al Turciei, d. Saracioglu, o va face zilele acestea la invitația guvernului sovietic, se afirmă că scopul acestei vizite ar fi clarificarea mai multor probleme turco-ruse, care izvoresc din situația creată prin tratatul de neagresiune germano-sovietic.**

BERLINUL ŞI ACŢIUNEA RUSIEI SOVIETICE

Cari ar putea să fie urmările acestei acțiuni

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 17. — **Intrarea trupelor sovietice în Polonia a produs, cum era de așteptat, o covârșitoare impresie asupra opiniei publice germane.**

In ce privește cercurile oficiale, acestea consideră evenimentul ca un factor pozitiv.

In cercurile neutre de aci, surpriza n'a fost prea mare, deoarece faptul fusese anunțat la Berlin printr'un comentar semi oficios bazat pe o comunicare a ziarului „Pravda".

După câte se știu până acum, trupele roșii au trecut în numeroase puncte granița polono-rusă. Situația armatei polone este considerată aci, din această cauză, ca disperată. Concludent pentru aceasta e faptul că comandantul trupelor din Varșovia, care refuzase în ajun să primească un parlamentar german, a cerut el însuș să trimeată un parlamentar pe lângă înaltul comandament german, și că posturile de radio germane au început să anunțe evacuarea copiilor și a membrilor corpului diplomatic din Varșovia.

Rusia motivează intrarea trupelor ei pe teritoriul polon prin aceea că în această țară domnește cel mai desăvârșit haos și prin aceea că statul polon e ca și inexistent, astfel că nu mai consideră valabile tratatele încheiat între ea și Polonia.

Bazându-se pe această motivare a guvernului dela Moscova, cercurile politice germane consideră și ele ca decăzut pactul de asistență româno-polon împotriva unui eventual atac al armatei sovietice împotriva unuia din aceste state.

In ce privește faptul dacă s'a hotărât o linie de demarcare între trupele de ocupație ruse și germane, cercurile competente germane nu precizează nimic în această direcție.

Ele spun doar că prin pacea încheiată în 1917 la Brest Litowsk, s'au recunoscut drepturile Rusiei asupra unor anumite părți din teritoriul polon de până acum

(Continuare in pag. 2-a)

Evenimentele internaționale pe ziua de Duminică

RUSIA SOVIETICA. — Trupele sovietice au trecut în Polonia. Guvernul sovietic a remis Sâmbătă noaptea ambasadorului polon la Moscova o notă prin care îi anunța că pentru a salvgarda propriile sale interese și a apăra minoritățile rușilor albi și ucrainienilor, e obligat să ordone armatei roșii să treacă frontiera polono-sovietică". Guvernul sovietic consideră că tratatele anterioare nu mai sunt valabile fiindcă statul polon „nu mai există".

— Guvernul sovietic a declarat ministrului României la Moscova că „înțelege să continue politica de neutralitate față de România".

— D. Molotov, ministrul afacerilor străine, a rostit, aseară, la postul de radio, un discurs arătând motivele care au determinat intrarea Rusiei în Polonia și al cărui text integral îl publicăm în corpul ziarului.

— O comunicare identică cu cea adresată ministrului României la Moscova, în ce privește neutralitatea Rusiei Sovietice, a fost adresată și reprezentanților diplomatici ai tuturor țărilor cu care Rusia întreține relațiuni.

GERMANIA. — Organul oficial „Deutsche Diplomatische Politische Korespondenz" ocupându-se de intrare trupelor sovietice în Polonia, spune că aceasta se datorește hotărîrii Rusiei Sovietice „de a nu mai privi fără să activeze" la persecutarea rușilor albi și a ucrainienilor de către polonezi care au fost încadrați fără voia lor în 1920, la Polonia.

— Agenția D. N. B. publică un comunicat oficial privitor la o declarație comună franco-britanică asupra metodelor de a face războiul. Guvernul Reichului afirmă că el a afirmat dela început hotărîrea de a nu duce lupta contra femeilor și copiilor dar că Anglia a înființa „o blocadă a foamei împotriva femeilor și copiilor" iar guvernul polon a transformat fără motiv orașe deschise în teren de luptă chemând pe civili la războiul de franctirori.

(Continuare in pag. 2-a)

In corpul ziarului:

Prelungirea contractelor de închiriere ale militarilor activi sau concentrați

Legea pentru mobilizarea agricolă

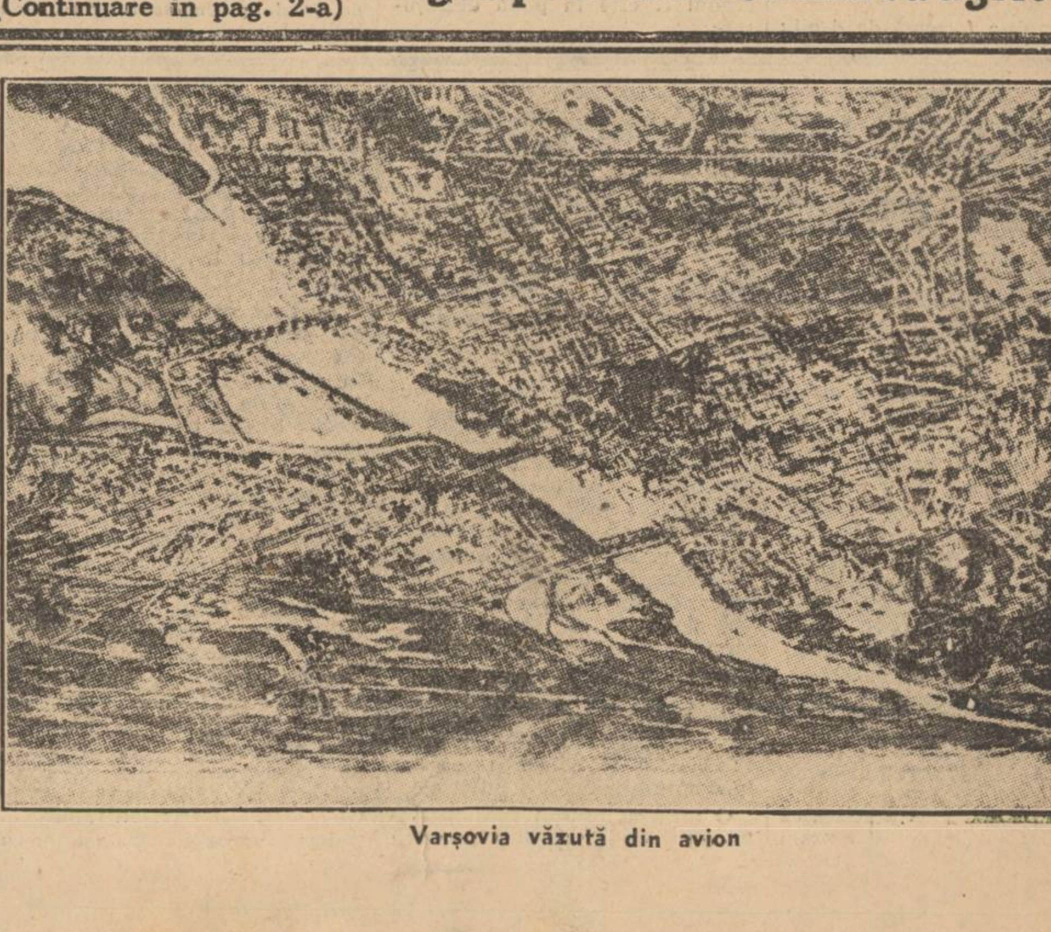

Varșovia văzută din avion